

5.5 Emancipar-se a la ciutat

5.5.1 L'ocupació a Sant Cugat

L'accés al mercat laboral i l'accés a l'habitatge són els dos elements que condicionen els processos d'emancipació dels joves i la transició a una vida plenament autònoma.

La població activa registrada²⁸ de la ciutat del tercer trimestre de 2017 és de 39.406 persones, de les quals 1.881 tenen entre 16 i 24 anys i 6.883 entre 25 i 34 anys, fet que representa el 22,24% del total de la població activa. És lleugerament inferior en el cas de les noies.

Taula 38. Població activa registrada. Sant Cugat del Vallès 3 trimestre 2017

Edat	Homes	Dones	Total
De 16 a 24 anys	944	937	1881
De 25 a 34 anys	3524	3359	6883
De 35 a 44 anys	6467	6489	12956
De 45 a 54 anys	5683	5449	11132
De 55 a 64 anys	3542	3012	6554
TOTAL	20160	19246	39406

Font de les dades: Programa Hermes, Diputació de Barcelona.

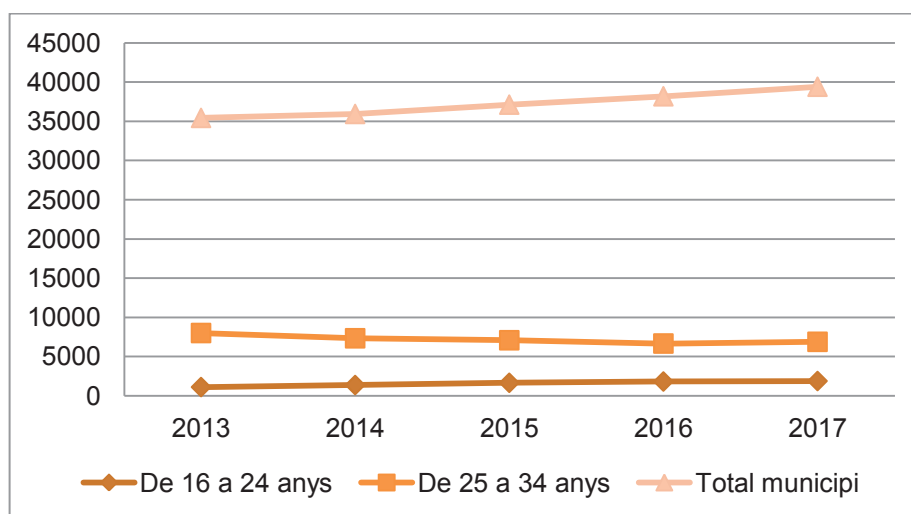
Al gràfic següent es pot observar que la població activa al municipi ha anat augmentant al llarg dels darrers anys. Pel que fa al jovent, mentre que en la franja dels 16 als 24 anys ha pujat progressivament, passant de les persones actives l'any 2013 a 1881 al setembre de 2017, en el cas de la franja dels 25 als 34 anys, en canvi, ha minvat progressivament, si bé de 2016 a 2017 augmenta lleugerament.

²⁸ Font de les dades: Hermes-Diputació de Barcelona

La població activa està formada per tota persona en edat laboral que o bé treballa en una ocupació remunerada (població ocupada) o bé es troba en plena cerca d'ocupació (població aturada).

En aquest apartat es mostren les dades de població activa registrada (ocupats registrats + aturats registrats) local estimada a partir de la Taxa d'atur registral del Departament d'Empresa i Ocupació. De la Taxa d'atur registral s'obté (és difereix) el nombre d'actius registrats totals de cada municipi. Per edats i sexe es fa servir la Mostra Continua de Vides Laborals de la Seguretat Social. La MCVL ofereix informació, d'una banda, de cadascun dels municipis de més de 40.000 habitants, i de l'altra, del conjunt de la resta de municipis. Per tant, en els municipis de més de 40.000 habitants de la província s'apliquen les distribucions per sexe i edat pròpies del seu municipi obtingudes de la Mostra, mentre que a la resta de municipis s'aplica la distribució per sexe i edat mitjana obtinguda dels municipis menors d'aquest lílndar.

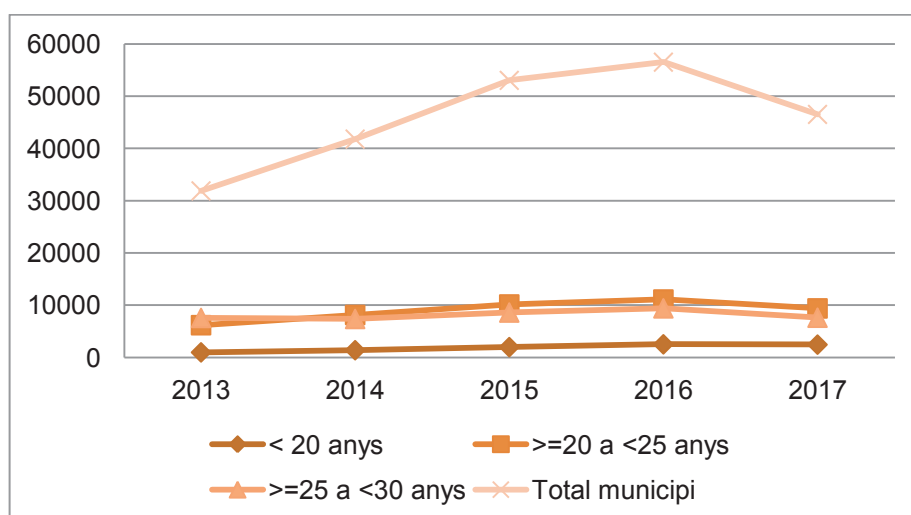
Gràfic 38. Evolució de la població activa registrada. 3r trimestre 2013- 2017. Sant Cugat del Vallès

Font de les dades: Programa Hermes, Diputació de Barcelona, en col·laboració amb la Xarxa d'Observatoris del Desenvolupament Econòmic Local, a partir de la Taxa d'atur registral del Departament d'Empresa i Ocupació, i la Mostra de Vides Laborals de la Seguretat Social.

D'altra banda, les dades de contractació registrada indiquen un augment de 2013 a 2016, tant en el col·lectiu de joves menors de 20 anys com en els de 20 a 25 anys. En canvi, en la franja dels 25 als 30 anys experimenta una lleugera davallada de 2013 a 2014 i, posteriorment, també augmenta fins 2016. L'any 2017 la contractació de jovent de menys de 20 anys segueix augmentant mentre que en les altres franges joves i en la població total del municipi minva.

Gràfic 39. Evolució de la contractació registrada 2013-2017. Sant Cugat del Vallès

Font de les dades: Departament d'Empresa i Ocupació.

Pel que fa a les característiques de contractació, la taxa de contractació temporal a Sant Cugat el setembre de 2017 se situava en el 80,84%, valor per sota del 84,86% de la província de Barcelona. En la població jove, la taxa de contractació temporal en joves de 16 a 25 anys a Sant Cugat se situava en el 82,91%, per sota també de la dada provincial que és del 87,87%. Les dades d'atur del mes de març de 2017 se situen en 2.850 persones, de les quals l'11,3% són joves de fins a 30 anys.

Taula 39. Atur Total Sant Cugat març 2017

Grup	Núm. Aturats/des	%
Homes	1.295	46,2%
Dones	1.510	53,8%
Total	2.805	100,0%

Taula 40. Atur Juvenil Sant Cugat març 2017

Grup	Núm. Aturats/des	%
Homes < 30 anys	180	56,8%
Dones < 30 anys	137	43,2%
Total joves < 30 anys	317	100,0%

Font de les dades. Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Taula 41. Atur Juvenil respecte a l'atur total. Sant Cugat març 2017

Grup	Núm aturats < 30 anys		Núm. Aturats/des > 30 anys		Núm Aturats total	
		%		%		%
Homes	180	13,9%	1.115	86,1%	1.295	100,0%
Dones	137	9,1%	1.373	90,9%	1.510	100,0%
Total aturats	317	11,3%	2.488	88,7%	2.805	100,0%

Font de les dades. Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

El percentatge de població estrangera registrada a l'atur és del 15,52% (357 persones), un pes relatiu similar al comarcal (15,53%). Si es compara aquesta dada amb el pes de la població estrangera sobre el total de la població (11,64% a Sant Cugat i 9,6% a la comarca) es constata una major incidència de l'atur entre aquest col·lectiu. D'altra banda, mentre el percentatge de població jove estrangera registrada a l'atur arriba al 15,38% en l'àmbit de la comarca del Vallès Occidental, a Sant Cugat és inferior i se situa en el 10,64%.

Taula 42. Atur registrat. Població menor de 30 anys. Sant Cugat del Vallès i Vallès Occidental.
Març 2017

	Sant Cugat del Vallès		Vallès Occidental	
	N	%	N	%
Total joves < 30 anys	38	10,64%	1358	15,38%

Font de les dades: Departament d'Empresa i Ocupació.

El nivell d'instrucció majoritària de la població estrangera a Sant Cugat registrada a l'atur és d'Educació General, tal i com succeeix en l'àmbit comarcal, si bé al municipi és més elevat entre la població estrangera que espanyola, situació inversa a la comarcal. D'altra banda, mentre el pes relatiu de la població amb estudis primaris complets registrada a l'atur és més elevat a la comarca que al municipi tant pel que fa a la població estrangera com a la població amb nacionalitat espanyola, el percentatge de persones amb estudis superiors (formació professional; tècnics superiors; universitaris; estudis post-secundaris) és més elevat a Sant Cugat que al Vallès Occidental, situant-se en el 13,72% en el cas de la població estrangera i en un 44,32% de població amb nacionalitat espanyola.

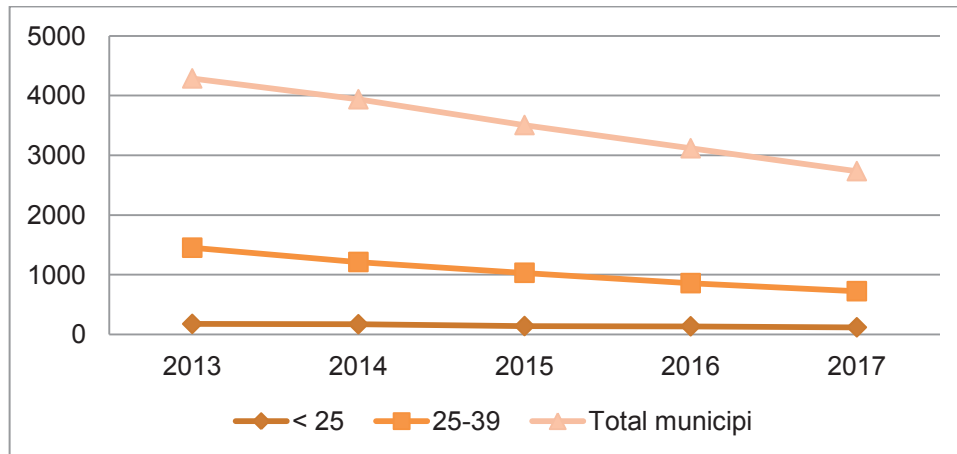
Taula 43. Atur registrat, segons nivell formatiu. Sant Cugat del Vallès i Vallès Occidental. Març 2017

	Sant Cugat del Vallès		Vallès Occidental	
	Sant Cugat del Vallès	Vallès Occidental	Sant Cugat del Vallès	Vallès Occidental
	Població estrangera		Població espanyola	
Sense estudis	1,12%	4,18%	0,21%	0,88%
Estudis primaris incomplets	1,40%	13,55%	0,57%	3,76%
Estudis primaris complets	3,92%	13,67%	2,67%	7,84%
Programes formació professional	1,96%	1,82%	7,84%	9,23%
Educació general	80,39%	64,07%	52,23%	65,92%
Tècnics-professionals superiors	2,52%	0,76%	9,13%	5,78%
Universitaris primer cicle	1,68%	0,29%	6,24%	1,84%
Universitaris segon i tercer cicle	6,72%	1,60%	20,93%	4,70%
Altres estudis post-secundaris	0,28%	0,06%	0,18%	0,05%
TOTAL	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Font de les dades: Departament d'Empresa i Ocupació.

De 2013 a 2017 l'atur registrat a Sant Cugat ha anat disminuint. Si ens fixem en l'evolució de l'atur registrat entre la població jove, es constata que en la franja dels 25 als 39 anys el nombre de persones joves a l'atur també va minvant progressivament, i entre el jovent menor de 25 anys ho fa de forma més sostinguda.

Gràfic 40. Evolució de l'atur registrat 2013-2017. Sant Cugat del Vallès

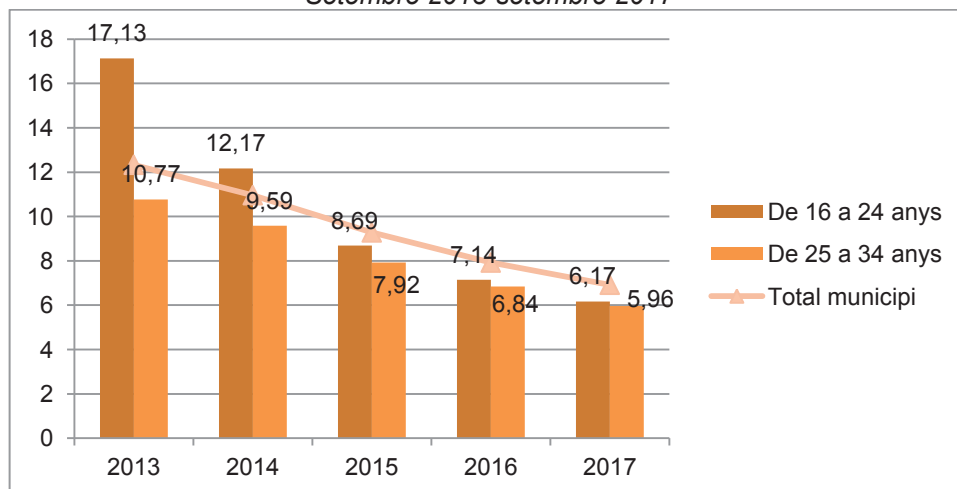

Font de les dades: Departament d'Empresa i Ocupació

Durant el període setembre-octubre 2017 i segons dades disponibles, la taxa d'atur el mes de setembre de 2017 es situava a Sant Cugat en el 6,92%, una xifra molt per sota de la de la comarca, que era del 12,07% i que la de Catalunya, que al quart trimestre de 2017 arribava al 12,54%.

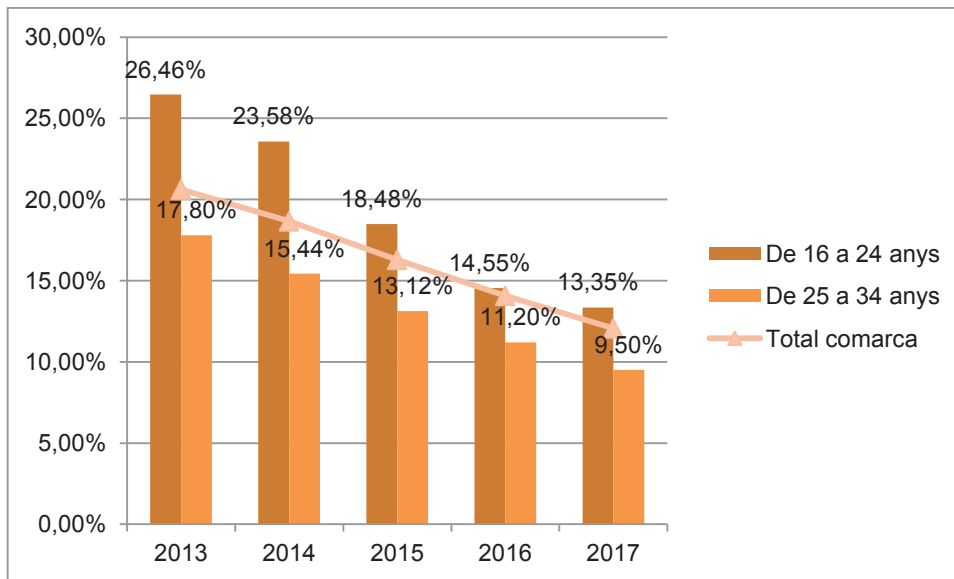
A continuació, es mostra gràficament l'evolució de la taxa d'atur registral a Sant Cugat i al Vallès Occidental al llarg dels darrers 4 anys, per poder establir una comparativa amb les dades comarcals.

Gràfic 41. Evolució de la Taxa d'atur registral, estimada. Sant Cugat del Vallès. Setembre 2013-setembre 2017

Font de les dades: Programa Hermes, Diputació de Barcelona, en col·laboració amb la Xarxa d'Observatoris del Desenvolupament Econòmic Local, a partir de la Taxa d'atur registral i els aturats registrats del Departament d'Empresa i Ocupació, i la Mostra de Vides Laborals de la Seguretat Social

Gràfic 42. Evolució de la Taxa d'atur registral, estimada.
Vallès Occidental. Setembre 2013-setembre 2017

Font de les dades: Programa Hermes, Diputació de Barcelona, en col·laboració amb la Xarxa d'Observatoris del Desenvolupament Econòmic Local, a partir de la Taxa d'atur registral i els aturats registrats del Departament d'Empresa i Ocupació, i la Mostra de Vides Laborals de la Seguretat Social

Per grups d'edat, mentre a Catalunya la taxa d'atur més elevada era la dels 16 als 24 anys (el 30,26%)²⁹ a Sant Cugat se situava molt per sota, concretament en el 6,17% (setembre 2017), una dada també inferior a la comarcal (13,35%). Si observem l'evolució es pot comprovar que de 2013 a 2017 ha anat disminuint, tal i com ha anat succeint a la comarca. Mentre que des de 2015, la taxa d'atur de joves de 16 a 35 anys de Sant Cugat s'ha situat per sota de la total del municipi, en el cas de la comarca precisament en la franja de 16 a 24 anys s'ha mantingut per sobre de la total comarcal durant tot el període.

Entre la població estrangera, l'atur també experimenta una davallada entre 2013 i 2017, i entre el col·lectiu jove de menys de 25 anys arriba a dades que es redueixen a la meitat amb relació a les de 2013 (passant de 22 persones l'any 2013 a 11 al 2017) i a més de la meitat entre la població de 25 a 39 anys (de 296 persones l'any 2013 a 134 l'any 2017).

La percepció d'alguns representants d'entitats és que les dades d'atur juvenil poden estar distorsionades, atès que bona part dels joves en edat de treballar han de marxar del municipi per la impossibilitat d'accedir a un habitatge. Això provoca que aquests joves que marxen quan s'inscriuen a l'atur, ho fan als municipis on van a viure. A més els joves no tenen l'oficina de treball com un lloc de referència en la recerca de feina i per altre banda, la majoria de joves un cop inscrits no renoven la demanda d'ocupació als 3 mesos

²⁹ Segons dades de l'Idescat. III trimestre 2017

El descens en l'atur s'experimenta en tots els grans sectors, especialment en el sector de la construcció, amb una reducció del 64,39%.

Taula 44. Evolució de l'atur per grans sectors. Setembre 2013-setembre 2017. Sant Cugat del Vallès

Grans sectors	Atur setembre 2013	Atur setembre 2017
Agricultura	15	9
Indústria	528	282
Construcció	410	146
Serveis	3288	2191
Sense ocupació anterior	127	98
TOTAL	4368	2726

Font de les dades: Departament d'Empresa i Ocupació

Des de la perspectiva tècnica, la situació de l'atur a Sant Cugat del Vallès mostra una tendència favorable amb relació a anys anteriors. L'evolució en general ha millorat però en persones majors de 45 anys s'ha estancat. Aquest col·lectiu i altres en risc d'exclusió i situació de precarietat econòmica centren principalment el focus d'intervenció municipal en les polítiques d'ocupació.

El perfil de joves de Sant Cugat relacionat amb l'ocupació és divers. La percepció tècnica destaca la diversitat de necessitats entre el col·lectiu en funció de la seva situació:

- Joves amb estudis superiors i una situació familiar benestant, amb menys dificultats d'emancipar-se.
- Joves que no es graduen, que representen un percentatge més baix que els que sí que ho fan i se situa per sota que en altres municipis, però que cal tenir-lo en compte.
- Joves que no estudien i tenen condicions familiars precàries
- Joves que no s'han graduat i que no han seguit estudiant

També s'identifiquen els joves estrangers amb situació irregular que estan fora de tots els circuits. Es tracta de joves sense formació i sense NIE, que no es poden apuntar al Programa del Garantia Juvenil i que estan exclosos de l'accés a altres recursos i serveis del municipi. Aquest col·lectiu és poc nombrós però cal tenir en compte especialment al jovent estranger en situació irregular de més de 16 anys, ja que és a partir de llavors que es troben amb dificultats i limitacions per continuar el procés formatiu ja que queden exclosos dels circuits formals.

També cal tenir present a altres col·lectius com les mares solteres, algunes de les quals no tenen xarxes de suport, i les famílies amb fills que van ser pares d'adolescents, ja que tenen dificultats d'inserció laboral.

Canals i eines que utilitzen els i les joves per accedir al món laboral

L'ajuntament de Sant Cugat té convenis amb l'ajuntament de Rubí i el consell comarcal per a programes de **garantia juvenil**. La tècnica de garantia juvenil deriva a joves a programes de garantia juvenil que gestionen, l'Ajuntament de Rubí (Joves per l'ocupació) i el consell comarcal (fem ocupació per joves, Programes integrals de garantia juvenil i programes singulars de garantia juvenil.) Dins d'aquests programes es realitzen accions a Sant Cugat, com les orientacions i les tutories de seguiment i visites a serveis dels municipi. Es troben a faltar espais condicionats per poder dur a terme les formacions.

El **Programa de Garantia Juvenil de Catalunya** (PGJC) és una iniciativa impulsada per la Comissió Europea per reduir l'atur juvenil. Els programes, dissenyats pel Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), van dirigits a joves de 16 a 29 anys (fins a 30 anys en el cas de persones amb un grau de discapacitat superior al 33%), que no treballen ni estudien o segueixen una formació. Si es compleixen els requisits i un cop feta la inscripció, en un termini de quatre mesos, la Generalitat oferirà al o la jove sol·licitant, la possibilitat d'entrar en un programa per millorar la incorporació al mercat de treball. Aquests programes poden ser accions formatives, pràctiques laborals, una oferta de feina o un itinerari d'emprenedoria. A Sant Cugat el programa es gestiona des de

- Dilluns, dimarts i divendres, de 10 a 14 h;
- Dimecres, de 12.30 a 14 h i de 16 a 19 h;
- Dijous, de 10 a 14 h i de 16 a 19 hores.

Es tramita la inscripció al Registre Únic del Sistema de Garantia Juvenil, es dona informació i assessorament sobre el Programa, es fa l'entrevista inicial i acompanyament i es dur a terme un seguiment i tutorització durant i després de la participació a les diferents polítiques actives.

Les tasques que desenvolupa la tècnica són les següents:

Seguiment i tutorització de les persones joves durant i després de la seva participació en les diferents polítiques actives d'ocupació o en els programes específics que s'articulin per al Programa de Garantia Juvenil a Catalunya:

- Seguiment i tutorització dels joves inscrits al PGJC, especialment amb aquells joves amb més dificultats d'accés al mercat de treball.
- Suport i seguiment presencial : recollida de la demanada i detecció de les necessitats dels joves en recerca de feina i formació.
- Seguiment i suport a joves amb diversitat funcional o discapacitat en la recerca de feina i formació.
- Seguiment i suport a joves amb baixa qualificació en la recerca de feina i derivació a itineraris formatius de garantia juvenil.
- Orientació i derivació dels joves a programes específics en el marc del PGJC.
- Recerca de candidats i candidates per cobrir ofertes de feina.

Coordinació i relació amb altres serveis i entitats

- Educació: tècniques d'educació de l'ajuntament, EAP, escola adults, professors del PFI, psicopedagogs dels instituts. Participa a la taula d'orientació als joves.
- Servei d'Ocupació Municipal.
- Tècniques de Serveis Socials.
- Recursos Humans de l'ajuntament.
- Departaments de l'ajuntament que han contractat joves de garantia juvenil dins de la convocatòria joves en contractes en pràctiques laborals.
- Oficina de treball de Sant Cugat.
- Oh!OFICINA JOVE i assessores del servei.
- Coordinació amb entitats i serveis, tant de dins, com fora del municipi, que tenen relació amb joves i que ofereixen programes o recursos en el marc del PGJC.

Realització d'informes i memòries.

- Informes i memòries exigides, bàsicament, pel Servei d'Ocupació de Catalunya, però també, quan s'han demanat, des del propi Ajuntament

Promoció i difusió del Programa de Garantia Juvenil al municipi

- Xerrades informatives als districtes i al Casal TorreBlanca, en el marc de la programació de l'Oh!Ficina Jove de l'Ajuntament
- Xerrades informatives adreçades a l'alumnat de secundària de la ciutat, ja sigui als seus centres d'ensenyament, com en d'altres espais municipals.
- Disseny conjunt d'actuacions per a la promoció i difusió del PGJC (cartells, targetes, apartat del PGJC dins del web de l'Oh!J, xarxes socials....)

Assistència per l'accés i el registre al fitxer de la garantia juvenil a les persones ateses que ho necessitin.

- Atenció inicial a les persones possiblement beneficiàries del PGJC i acompanyament en el seu procés d'inscripció.

Els joves arriben al servei per dues vies. Per una banda, venen derivats d'altres serveis com poden ser (Oh!Ficina Jove, Oficina de Treball, Tècnics i tècniques de Serveis socials, joves detectats per alguns dels participants del Grup d'orientació al jove i del Servei d'Ocupació Municipal). Per l'altra, els joves o els seus pares veuen la informació a les xarxes socials o a la web.

En el marc de la Garantia Juvenil el SOC va treure una convocatòria per ajuntaments i consells comarcals, amb l'objectiu de contractar de manera subvencionada la figura d'Impulsor del Programa de Garantia Juvenil. Aquesta subvenció s'ha prorrogat dues vegades des de l'any 2015. En aquests moments **ja s'ha comunicat que l'any 2018 no sortirà la convocatòria i per tant la figura de tècnica de garantia juvenil desapareixerà al maig del 2018**. D'aquesta manera si no s'impulsa cap mesura des de l'àmbit local les actuacions com a tècnica de garantia juvenil que es van iniciar a finals de maig de l'any 2015 finalitzaran al maig del 2018.

La figura tècnica del **Programa de Garantia Juvenil és la referent pel jovent en temes laborals i s'ha notat un canvi en positiu** des de que hi és aquest recurs pel que fa a l'atenció inicial i a l'acompanyament en els processos d'inserció laboral dels i les joves. Així mateix, és referent per als diferents professionals pel que fa a consultar dubtes i informació d'interès per als joves.

Fa uns anys es va detectar que al municipi mancava un referent juvenil en temes d'ocupació i es plantejava la necessitat de descentralització del SOM a l'Oh!Ficina Jove, però des del SOM no es disposa de prou recursos per fer-ho i amb la figura tècnica del Programa de Garantia Juvenil s'està donant resposta a la necessitat. El fet que estigui situada a l'Oh!FICINA JOVE està facilitant que els joves tinguin un punt de referència a la ciutat on poder informar-se i ser atesos i també és referent per a les professionals amb temes d'informació d'interès juvenil en aquest àmbit. Les sessions informatives als diferents districtes també ha ajudat al fet que la informació arribi aquells joves que no es desplacen al nucli de la població de Sant Cugat.³⁰

El programa de Garantia juvenil es coordina amb diferents departaments de l'Ajuntament (ocupació, joventut, educació i serveis socials) i realitza diverses derivacions (Programa Incorpora, Cursos SOC, Escola adults, PFI, SOM, etc.)

³⁰ Així es valora a la Memòria del Programa de Garantia Juvenil de l'any 2016.

Des de l'àmbit tècnic, però, s'apunta que té la limitació de no pot dedicar-se a un perfil de joves més ampli. Per exemple, rep demandes d'assessorament i acompanyament de joves que no encaixen amb els requisits del programa, com ara joves que estan estudiant o joves que tenen feina els caps de setmana i volen trobar una altra feina.

Pel que fa a les dades actualment hi han 706 inscrits al Programa a Sant Cugat del Vallès. S'han realitzat 1536 consultes en relació a les tasques de la tècnica de garantia juvenil que han quedat registrades al registre d'informació juvenil. La majoria de joves inscrits són per una banda, joves amb titulacions superior i per l'altre, joves que no tenen la ESO finalitzada o que un cop acabada no van seguir estudiant. Es aquest perfil de joves als que se'ls fa un seguiment especial per millorar la seva formació i oportunitats d'accés al món laboral.

El jovent atès és donat d'alta a la borsa de treball del Servei d'Ocupació Municipal, ja que els dona accés a les ofertes de feina de la borsa.

En el marc del programa també es duen a terme **Programes de pràctiques laborals** per a joves valorades positivament, tant des de l'àmbit tècnic com per part dels joves que s'hi acullen. No es dona abandonament dels nois/es durant les pràctiques i hi ha un elevat índex d'inserció dels i de les joves, un cop finalitzen les pràctiques. La convocatòria del SOC, contractes en practiques laborals per joves inscrits a garantia juvenil. la poden sol·licitar administracions públiques i entitats del tercer sector per contractacions de 6 mesos. Va dirigida a joves inscrits al programa amb titulacions de grau mig, superior o universitària. La primera edició es va dur a terme del novembre del 2016 fins al Maig del 2017, es van contractar 9 joves. La segona edició, amb menys places convocades pel SOC que la primera edició, ha permès a 4 joves començar a treballar al l'ajuntament al mes de Novembre del 2017 i finalitzaran els contractes a l'abril del 2018.

Un element de dificultat que planteja aquest programa és el temps insuficient per poder fer la difusió i gestionar les convocatòries, quadrant el nombre de joves apuntats amb les demandes dels departaments, i el fet que en les anteriors edicions la majoria de demandes van ser de titulacions tècniques i costava trobar joves amb el perfil adequat.

En la taula següent, a mode d'exemple d'un període, es relacionen els programes que s'hi inclouen i el nombre de joves que han participat de novembre a abril de 2017.

Taula 45. Participants als programes del Garantia Juvenil. Novembre-Abril 2017. Sant Cugat del Vallès.

Programa	Col·lectiu	Participants Sant Cugat
Joves per l'Ocupació 2016* Conveni amb Ajuntament de Rubí	Joves en situació de desocupació d'entre 16 i 25 anys, i menors de 30 anys en el cas de les persones amb un grau de discapacitat Joves sense ESO o amb ESO i sense estudis postobligatoris.	11
Programes Singulars 2016* Adscrits amb Consell Comarcal	Joves de 16 anys i menys de 30, en el moment de sol·licitar la inscripció en el Fitxer del Sistema Nacional de Garantia Juvenil.	6
Programes Integrals 2017 Fundació MAIN a Sant Cugat	Joves inscrits al Fitxer del Sistema Nacional de Garantia Juvenil, amb la Resolució positiva prèvia d'incorporació al programa.	14
Fem Ocupació per Joves 2016* Adscrits amb Consell Comarcal	Joves d'entre 18 i 29 anys, ambdós inclosos, en situació d'atur que disposen del títol d'ensenyament secundari obligatori, de batxillerat, o bé d'un cicle formatiu de grau mitjà	2
Experiències Professionals	Contractació laboral en pràctiques de joves amb formació beneficiaris del Programa de Garantia Juvenil	9

Font de les dades: Ajuntament de Sant Cugat del Vallès. 2017

Des de l'àmbit tècnic indiquen que possiblement en les properes edicions es pugui adreçar a més perfils de joves, ja que recentment s'han flexibilitzat els requisits per accedir al Programa de Garantia Juvenil. Ara es permet al jovent apuntar-s'hi en el cas que només portin un dia sense feina, enlloc d'un mes com es feia anteriorment

Un altre aspecte que des de l'àmbit tècnic es troba a faltar és la figura d'un prospector juvenil. Assenyalen que seria una oportunitat per a la inserció laboral del jovent al municipi i, per exemple, permetria oferir pràctiques al jovent al propi municipi, donat que actualment se'ls ha de derivar a fer pràctiques fora de Sant Cugat. Tot i això, la recent incorporació de tres prospectors al servei de Promoció econòmica suposa una oportunitat, ja que realitzaran la funció de prospectar les ofertes interessants per col·lectius específics i l'impuls de nous programes.

En aquest apartat també cal citar la **Formació ocupacional** com a instrument de desenvolupament professional. L'oferta formativa de l'Ajuntament de Sant Cugat, a través del SOM, compta amb formació presencial i formació en línia, amb cursos monogràfics sobre

diversos temes; Programes de transició escola-treball, a més de l'oferta formativa del Servei d'Ocupació de Catalunya. 28 joves de 16 a 30 anys van participar a les accions formatives realitzades pel SOM l'any 2016, fet que representa l'11 % del total de participants (243).

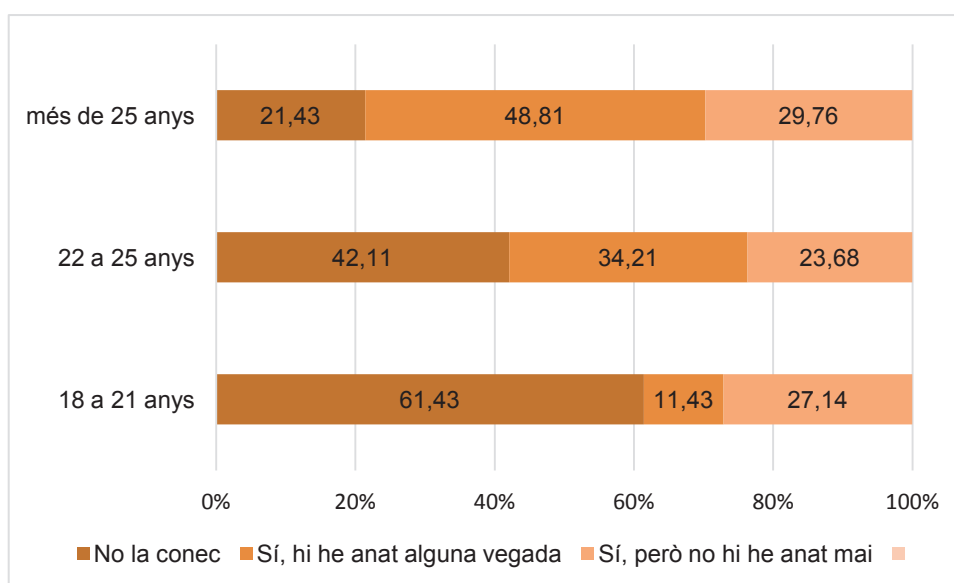
El Servei d'Ocupació Municipal (SOM) és un servei de caràcter generalista que proporciona suport a les empreses (gestió d'ofertes de feina, formació, convenis de pràctiques i informació sobre ajuts a la contractació) i suport a les persones (orientació professional, borsa de treball, formació ocupacional i contínua, programes de treball i formació). Els principals serveis que presta són:

- **Borsa de Treball.** És un servei gratuït que posa en contacte les empreses que busquen personal amb les persones que cerquen feina.
- **Assessorament per a la recerca de feina.** S'ofereixen serveis individuals o grupals per definir els objectius, estratègies per aconseguir-los, i accions d'orientació i suport a la recerca.

La percepció tècnica és que el SOM no és un servei de referència per als i les joves, ja que és generalista i no compta amb un servei específic adreçat a aquest col·lectiu, tot i que organitza tallers i altres accions relacions amb la inserció laboral del jovent. El nombre de joves que no pot accedir al Programa de Garantia Juvenil per no complir els requisits i s'adreça al SOM perquè vol millorar la seva situació d'ocupació és reduït.

En el gràfic següent corresponent a les dades dels joves enquestats es pot veure com és entre el grup de joves de 18 a 21 anys on el grau de desconeixement del servei és més gran.

Gràfic 43. Coneixement del SOM

Elaboració pròpia. Font de les dades: Enquesta a joves de 12 a 30 anys. Diagnòstic 0-30, 2017

En finalitzar el mes de març de 2017, el 37,6% de les persones usuàries de la Borsa de Treball del SOM eren joves de 16 a 30 anys (622 joves), sobretot de 25 fins a 30 anys. Entre el col·lectiu jove atès el 60,8% són noies (378) i el 39,2% restant noies (244). Es treballa perquè les ofertes qualificades també entrin a la borsa de treball.

Taula 46. Dades de persones usuàries de la Borsa de Treball del SOM (31/03/2017). Sant Cugat del Vallès

Grups d'edat	Dones	%	Homes	%	Total	%
Més de 30 anys	628	62,4	405	62,4	1034	62,4
De 16 a 30 anys	378	37,6	244	37,6	622	37,6
Total	1006	100	649	100	1656	100

Font de les dades. SOM. Ajuntament de Sant Cugat del Vallès. 31/03/2017

Tot i això, al SOM hi ha més joves apuntats que al Servei d'Ocupació de Catalunya. Una possible explicació és que atribueixen major utilitat a inscriure's a l'Oficina Municipal perquè té una borsa de treball amb moltes ofertes, tot i que no compta amb una borsa específicament adreçada a joves.

Com a element de millora es detecta la necessitat de revisar les condicions laborals i els límits que es posen a les empreses que vulguin inserir les seves ofertes de feina a la borsa de treball per trobar candidats. Un exemple seria fixar un salari mínim, ja que actualment les empreses només es cenyeixen a uns mínims legals segons convenis, que es valoren insuficients per garantir condicions laborals de qualitat i evitar la precarietat. Actualment l'equip tècnic que gestiona la borsa es posa en contacte amb les empreses que publiquen ofertes que no reuneixen uns mínims de qualitat, però són ofertes que s'acaben publicant igualment. S'està detectant que generalment les persones que accedeixen a un lloc de feina a través de la borsa no tenen interès en continuar un cop finalitza el contracte i un dels motius podria ser les condicions de precarietat en alguns casos.

Atenent a la diversitat de perfils dels joves als que cal adreçar-se, es valora que manquen programes dirigits específicament a joves estrangers en situació irregular, ja que tot i no ser molt nombrós, es troba amb dificultats per accedir als circuits d'inserció laboral.

També es valora necessari impulsar programes específics adreçats a joves per franges d'edat i no generalistes de 16 a 30 anys, perquè hi ha perfils molt diversos amb necessitats diferents en funció de les edats. En aquest sentit, la ciutat no compta amb Plans d'ocupació específics que facilitin la inserció laboral i acompanyi a altres col·lectius en situacions vulnerables (famílies joves amb càrregues, mares solteres...), perfils als quals els costaria poder accedir-hi, ja que no tenen xarxes de suport per a la criança dels fills/es. Tot i això, s'apunta que des del Servei d'Ocupació Municipal i Serveis Socials fa un any que es va engegar un treball coordinat per cercar eines que millorin les condicions d'ocupabilitat d'aquests col·lectius en situació de vulnerabilitat i dificultats d'inserció social i laboral.

En aquesta línia, s'està portant a terme un **programa d'autoocupació** gestionat per l'Ajuntament, el Grup Catalònia i l'Obra Social La Caixa per a persones en risc d'exclusió social. Es dona suport sobre el procés de donar-se d'alta d'autònom, a les persones que volen engegar un negoci, assessorament sobre els contractes mercantils, etc.

Economia social i empenedoria

Des de l'àmbit tècnic indiquen que a Sant Cugat estan sorgint moltes **iniciatives d'economia social** que poden ser una oportunitat, ja que tot i no adreçar-se específicament a joves, possiblement poden ser del seu interès. En aquest sentit, es destaca la formació d'una cooperativa del Vallès amb presència a Terrassa, Sabadell i Sant Cugat liderats per entitats d'economia social o els Ateneus cooperatius que són un altre exemple de d'economia social a la ciutat.

Respecte els projectes d'**empenedoria**, gestionats per Promoció Econòmica, és un sector que no es visualitza tant com fa uns tres o quatre anys enrere. La ciutat disposa, però, d'un **servei d'assessoria a l'empenedoria** adreçat a tota la població, que compta amb servei específic per a joves. Aquest servei ofereix espais per ubicar el negoci i la possibilitat d'instal·lar-se en diferents centres d'empenedoria amb un entorn professional dotat de serveis complementaris: serveis de secretaria i administració, servei de formació, servei d'informació, servei de suport a la gestió, servei d'assessorament i *networking*.

La ciutat també ofereix d'espais de *coworking* i/o despatxos individuals, al Sant Cugat Trade Center i a EsadeCreapolis.

Una altra eina de suport a l'ocupació és **Yuzz**, concurs de talent **jove amb idees de base tecnològica**. La Fundació Banesto, juntament amb la Fundació Sant Cugat Actiu i l'Ajuntament de Sant Cugat ajuden a convertir-la en un projecte empresarial.

Suport a l'ocupació de persones amb discapacitat

Sant Cugat disposa de **Centres Ocupacionals**, equipaments d'acolliment diürn que ofereixen atenció rehabilitadora i habilitadora a persones amb discapacitat intel·lectual en edat laboral:

- **Centre Ocupacional ASPASUR-Valldoreix**³¹ Nombre d'usuaris/àries de 16 a 25 anys residents a Sant Cugat del Vallès: 1 jove de 18 a 25 anys (2014)
- **Centre Ocupacional Edda de Carli**. Amb 1 persona usuària de 18 a 25 anys, (2014)
- **Centre Ocupacional Taller Jeroni de Moragas**. Amb 3 persones usuàries de 18 a 25 anys (2014)

Així mateix dos **Centres especials de treball** (CET) a la ciutat ofereixen llocs de treball de qualitat a persones amb discapacitat igual o superior al 33% i que no poden integrar-se en l'empresa ordinària: el **Centre Especial de Treball Taller Jeroni de Moragas**; i **Specialisterne**, per a persones amb trastorns de l'espectre autista.

D'altra banda, a Sant Cugat es porta a terme el **Programa Incorpora** de l'Obra Social La Caixa, juntament amb el Servei d'Ocupació Municipal i el Taller Jeroni de Moragas. Aquesta programa pretén establir un pont entre empreses i entitats socials per identificar i facilitar una oportunitat de treball als col·lectius amb dificultats d'inserció, com el de persones amb discapacitat, entre d'altres.

Coordinació i col·laboració dels serveis municipals

En l'àmbit de l'ocupació del jovent es valora que la coordinació entre la tècnica del Garantia Juvenil, el Servei d'Educació i el Servei d'Ocupació ha millorat amb relació a fa uns anys. Un dels elements que hi ha contribuït és el fet que la tècnica del Garantia Juvenil comparteixi un aplicatiu amb el Servei d'ocupació municipal pel registre de joves atesos. A més, des del Servei d'Ocupació Municipal i des del SOC es deriva al jovent a la tècnica del Programa de Garantia Juvenil encara que no tinguin el perfil, ja que a l'Oh!Ficina Jove compta amb una assessora laboral una tarda a la setmana que pot ajudar i orientar-los.

³¹ No es detallen les dades amb relació al jovent de 26 a 30 anys perquè no es disposa de dades desagregades en aquesta franja, sinó que estan per franges dels 26 als 49 anys. Font de les dades: Diagnosi social de les persones amb discapacitat en el municipi de Sant Cugat del Vallès Maig 2014